

REVISTA 2017
JURIDICA 5
DE
CATALUNYA

**IL·LUSTRE COL·LEGI
DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA**

**ACADÈMIA DE JURISPRUDÈNCIA I
LEGISLACIÓ DE CATALUNYA**

JURISPRUDÈNCIA

THOMSON REUTERS

ARANZADI

SUMARIO

Pgs.

JURISPRUDÈNCIA CIVIL, ordenada per José Antonio García González

Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

I. Dret de la persona i de la família

1. Filiació

1. Sentència 35/2017, de 20 de juliol. Acció de reclamació de maternitat 1163

2. Institucions de protecció del menor

2. Interlocutòria de 27 d'abril de 2017. Síntesi de la jurisprudència de la Sala en matèria de protecció de menors 1173

3. Efectes de la crisi matrimonial

3.1. Pla de parentalitat

3. Sentència 18/2017, de 29 de març. Declara la nul·litat de les actuacions en no haver-se aportat el pla de parentalitat 1177

3.2. La pensió d'aliments

4. Sentència 17/2017, de 29 de març. Actualització de la pensió 1182
5. Interlocutòria de 20 de març de 2017. Doctrina cassacional, extinció i límit temporal *ex ante* de la pensió 1184
6. Sentència 11/2017, de 2 de març. Absència manifesta i continuada de relació familiar i extinció dels aliments 1185
7. Sentència 101/2016, de 15 de desembre. Modificacions dels aliments i retroactivitat 1187
8. Sentència 87/2016, de 7 de novembre. Modificació de mesures i aliments *ex novo* 1191
9. Sentència 103/2016, de 19 de desembre. Modificacions substancials i efectes retroactius en el pagament de les pensions 1193
10. Sentència 106/2016, de 22 de desembre. La guarda compartida no ha de ser necessàriament idèntica en el temps, no altera el contingut de l'obligació d'aliments encara que per fixar-la s'hagi de ponderar el temps de permanència amb cada progenitor 1196
11. Sentència 76/2016, de 3 d'octubre. La pensió d'aliments ha de determinar-se en proporció a les necessitats dels alimentats i les possibilitats de les persones obligades i ha de ser ponderada en cada cas ... 1198
12. Sentència 77/2016, de 6 d'octubre. La regla general és que les modificacions ulteriors en matèria d'aliments, que s'acordin en un procedi-

	Pgs.
ment per haver variat les circumstàncies començaran a produir el seu efecte, des de la data de la sentència i les excepcions a aquesta regla general s'han d'aplicar de forma restrictiva	1199
13. Interlocutòria de 19 de gener de 2017. Recurs de cassació i enjudiciament de la pensió d'aliments	1201
3.3. La guarda dels filis i el règim de relacions amb els progenitors	
14. Sentència 34/2017, de 20 de juliol. Igualtat en el dret a establir la guarda a la normativa internacional. Extensa cita de doctrina de la Sala sobre els aspectes relatius a la guarda compartida. Principi de proporcionalitat dels aliments	1201
15. Sentència 29/2017, d'1 de juny. Guarda compartida i actes de violència masculista i el menor com a víctima indirecta	1206
16. Interlocutòria de 6 d'abril de 2017. Per atorgar un canvi de guarda ha d'estar a l'interès del menor i s'ha d'esbrinar en cada cas concret	1212
17. Interlocutòria 97/2017, de 27 d'abril. No pot sostenir-se que el règim de la guarda compartida al CCCat sigui preferent	1212
18. Interlocutòria de 23 de gener de 2017. Al CCCat el règim de la guarda compartida no és preferent en relació als sistemes de guarda monoparental	1214
19. Sentència 1/2017, de 12 de gener. Entre els criteris que s'han de tenir en compte per adoptar aquestes decisions, s'inclou l'opinió manifestada pels filis	1214
20. Sentència 104/2016, de 22 de desembre. La Sala canvia una guarda compartida a monoparental, ja que la mare ha hagut de marxar a viure a una altra població	1218
21. Sentència 98/2016, d'1 de desembre. Dret d'informació sobre el menor del progenitor que no té la guarda	1221
22. Sentència 88/2016, de 3 de novembre. Encara que des del seu naixement la menor ha quedat sota la guarda de la mare, això no vol dir que es pugui modificar a guarda compartida	1223
3.4. Atribució de l'ús de l'habitatge	
23. Interlocutòria 77/2017, de 6 d'abril. L'atribució de l'ús s'ha de fer temporal quan concorrin els requisits legals. No és procedent pronunciar-se preventivament sobre el dret a una pròrroga	1230
24. Sentència 5/2017, de 6 de febrer. L'atribució de l'ús alternatiu de l'habitatge familiar només és possible en supòsits extraordinaris	1232
25. Interlocutòria de 12 de desembre de 2017. Criteris per atribuir la guarda del menor, guarda compartida i ús alternatiu de l'habitatge	1235
26. Sentència 7/2017, de 16 de febrer. Per excloure l'atribució de l'ús de l'habitatge havent-hi fills menors, no cal que sigui amb motiu de disposar d'altres immobles sinó que s'ha d'interpretar en tenir recursos econòmics suficients	1236
27. Sentència 8/2017, de 20 de febrer. La pròrroga de l'ús no es pot concedir per un termini tan dilatat que deixi buida de contingut la previsió de limitació que ha establert el CCCat	1240
28. Sentència 99/2016, de 12 de desembre. Manifesta la possibilitat d'extingir l'ús en cas que el fill major d'edat i incapaç visqui en una residència i no a l'habitatge familiar	1243
29. Interlocutòria de 21 de novembre de 2016. La fixació d'un termini per a l'ús del domicili és imperativa segons el llibre II del CCCat	1246

3.5. Compensació econòmica per raó del treball

30. Sentència 41/2017, de 28 de setembre. Abast de la Disposició Addicional 3a apartat 1r del llibre II del CCCat per a la fixació de la compensació econòmica per raó del treball 1247
31. Sentència 3/2017, de 23 de gener. La llei no exigeix que l'inventari hagi de guardar una forma especial, n'hi ha prou que es relacionin els béns en el cos de la demanda 1249
32. Sentència 94/2016 de 17 de novembre. La intensitat de la dedicació ha de ser substancial i no necessàriament exclusiva 1254

3.6. Prestació compensatòria

33. Sentència 30/2017, de 6 de juny. Declara una prestació compensatòria indefinida tot tenint en consideració l'edat de la creditora (69 anys), no tenir patrimoni, en percebre només una pensió pública minsa i que va perdre l'eventual pensió de viudetat del seu primer matrimoni 1256
34. Sentència 14/2017, de 16 de març. La seva concessió de forma indefinida obliga els tribunals a exposar les raons per les quals s'entén que existeixen circumstàncies excepcionals 1262
35. Sentència 6/2017, de 9 de febrer. L'extinció de la prestació per convivència amb un tercer s'ha d'entendre com un compromís anàleg al de la convivència marital 1267
36. Sentència 95/2016, de 21 de novembre. Si el creditor ha millorat la situació econòmica, alhora que ha empitjorat substancialment la de l'obligat, s'ha d'extingir la prestació 1272

II. Dret d'obligacions i contractes**1. Interpretació dels contractes i recurs de cassació**

37. Interlocutòria de 16 de març de 2017. Llevat de supòsits excepcionals, no es permet revisar en cassació la interpretació del contracte 1274

2. Contracte d'obra i prescripció

38. Sentència 93/2016 de 14 de novembre. Resulta aplicable el termini de prescripció de l'article 121-21.b) del CCCat al contracte d'execució d'obres amb subministrament de materials 1277

3. Persona jurídica**3.1. Associacions**

39. Sentència 85/2016 de 3 de novembre. Impugnació d'acord d'associació 1281

3.2. Cooperatives

40. Sentència 36/2017, de 24 de juliol. Admissió de nous socis que siguin a la vegada una cooperativa 1282

III. Drets reals**1. Béns comuns****1.1. Divisió de béns comuns**

41. Sentència 84/2016, de 3 de novembre. El concepte d'interès per a l'adjudicació del bé depèn de cada cas 1286

1.2. Ús dels béns comuns

42. Sentència 35/2017, de 20 de juliol. L'ús que ha estat realitzant el comuner, exclouent l'altre, constitueix una extralimitació que pot ser reparada mitjançant l'oportuna indemnització 1287

	Pgs.
43. Sentència 91/2016 de 10 de novembre. Declara l'obligació de la copropietària de l'habitatge a pagar a l'altre la meitat del lloguer estimat des de la data d'interpel·lació judicial	1290
2. Servitud de pas	
44. Interlocutòria de 10 d'abril de 2017. Possibilitat de constituir una servitud per concórrer un títol implícit o tàcit	1293
3. Rescissió per lesió	
45. Sentència 12/2017, de 13 de març. L'art. 321 del CDCC no és aplicable als supòsits d'adjudicació directa d'immobles disposada per l'Administració tributària en els procediments de constreyniment	1293
4. Propietat horitzontal	
46. Interlocutòria de 27 d'abril de 2017. Esdevé possible que les comunitats de propietaris, sense modificar les seves quotes de participació, portin a terme una distribució diferent de les despeses comunitàries	1305
47. Sentència 105/2016, de 22 de desembre. És nul l'acord de la Junta que sigui reiteratiu d'un altre de data anterior que hagués estat anul·lat per sentència. Constitució d'una servitud d'ascensor sobre un element privatiu	1308
48. Sentència 86/2016, de 7 de novembre. La norma general és que la distribució de les despeses s'acomodarà a la quota de participació. Admet pacte en contra	1316
49. Sentència 83/2016, de 2 de febrer. Quan es tracta d'un acord successiu, es pot impugnar des de la data de la notificació	1321
IV. Dret de successions	
1. Clàusula de desheretament	
50. Sentència 4/2017, de 2 de febrer. Maltractament d'obra greu com a causa de desheretament	1324
2. Acceptació d'herència expressa o tàcita	
51. Sentència 20/2017, de 20 d'abril. Testament hològraf. La venda de béns de l'herència no es pot fer sinó és amb la qualitat d'hereu, atès que es tracta d'actes de rigorós domini	1329
3. Llegítima i prescripció	
52. Sentència 100/2016, de 15 de desembre. En reconèixer l'hereu el deute precís derivat de la legítima en l'escriptura de manifestació d'herència es va interrompre la prescripció	1332
V. Dret processal	
1. Nul·litat de les actuacions per manca de motivació o de motivació aparent	
53. Sentència 27/2017, de 23 de maig. Declara la nul·litat de la sentència per resoldre l'atorgament de la guarda per motius diferents als enjudiciats	1333
54. Sentència 9/2017, de 23 febrer. Declara nul·la la sentència per evitar que la part es vegi privada de les instàncies que les lleis preveuen ...	1340
2. Valoració de la prova	
55. Sentència 6/2017, de 9 de febrer. Diferències de la valoració de la prova en apel·lació i en cassació. Possibilitat que en recurs extraordinari per infracció processal es pugui denunciar una valoració arbitrària i contrària a tota lògica i raó de la prova	1348

	Pgs.
3. Recurs de revisió	
56. Interlocutòria de 6 d'abril de 2017. Les sales civils dels tribunals superiors de justícia només són competents per resoldre les sol·licituds de revisió dirigides contra sentències dictades per òrgans jurisdiccionals de l'ordre civil amb seu a la comunitat autònoma, en matèria de dret civil, propi d'aquesta comunitat, si l'Estatut d'Autonomia ha previst aquesta atribució, cosa que succeeix en el cas de Catalunya	1349
4. Dipòsit per a recórrer	
57. Interlocutòria de 12 de desembre de 2016. La constitució extemporània dels dipòsits per recórrer no vulnera el principi "pro recurs" i el dret a la tutela judicial efectiva	1350
5. Conflictes de competència	
58. Interlocutòria 131/2016, de 6 d'octubre. Les qüestions de competència entre jutjats i tribunals d'un mateix ordre jurisdiccional es resoldran per l'òrgan immediat superior comú	1351
59. Interlocutòria de 8 de juny de 2017. Judici verbal d'arrendaments en reclamació del pagament d'una clàusula penal del contracte: és competent el tribunal on és la finca	1352
60. Interlocutòria de 14 de novembre de 2017. Judici verbal d'arrendaments en reclamació del pagament de rendes: és competent el tribunal on radica la finca	1352
61. Interlocutòria de 6 de juny de 2017. Judici verbal en reclamació de quantitat per subministrament d'aigua: és competent el tribunal on es fa el subministrament	1353
62. Interlocutòria 23/2017, de 23 de febrer. Judici verbal en reclamació de quantitat per subministrament d'aigua: és competent el tribunal on viu el demandat	1353
63. Interlocutòria 71/2017, de 3 d'abril. Acció individual de l'assegurat contra la companyia en judici verbal. S'ha de declarar la competència territorial del domicili de l'actora (art. 54.1 de la LEC)	1354
64. Interlocutòria 87/2017, de 10 d'abril. El Jutjat pot controlar d'ofici la seva competència territorial després que s'hagués admès la demanda, ja que en el judici verbal permet aquest control fins a l'acte de la vista	1355
65. Interlocutòria 68/2017, de 28 de març. Execució de títols extrajudicials. La norma de competència territorial és una norma imperativa que estableix tres furs d'idèntic rang	1356
66. Interlocutòria 138/2016, de 28 de novembre. Competència al procediment de incapacitació. El lloc de la residència del presumpte incapaç determina la competència	1357
67. Interlocutòria 132/2016, de 20 de octubre. Acció de nul·litat de contracte bancari. L'art. 52.3 de la LEC faculta el consumidor a triar el fur del seu domicili o el del tribunal que correspongui d'acord amb els art. 50 i 51 de la LEC	1357
6. Recurs de cassació i recurs extraordinari per infracció processal	
68. Interlocutòria de 27 de febrer de 2017. Àmbit del recurs de cassació i del recurs extraordinari per infracció processal	1358
69. Sentència 19/2017, de 6 d'abril. La recurrent tenia la possibilitat de denunciar l'omissió en la segona instància mitjançant l'exercici de la petició de complement de la sentència. Atès que no s'ha acreditat haver acudit a aquest procediment, el recurs és inadmissible	1358
70. Interlocutòria de 23 de març de 2017. L'examen de l'admissibilitat del recurs de cassació s'ha de fer autònomament, en base als fets decla-	

	Pgs.
rats provats en la sentència i abstracció feta del que s'ha postulat en el recurs extraordinari per infracció processal	1360
71. Sentència 30/2017, de 6 de juny. No hi ha tràmit de prova en el recurs de cassació llevat supòsits com els que preveu la normativa genèrica en matèria de presentació de documents	1361
72. Interlocutòria de 22 de juny de 2017. Recurs de cassació aplicació del principi <i>favor filii</i> : s'haurà de partir dels fets de la sentència i verificar si l'interès del menor queda preservat	1361
73. Sentència 29/2017, d'1 de juny. Recurs de cassació i aplicació elàstica del principi <i>favor filii</i> . Requisits del recurs extraordinari d'infracció processal	1362
74. Interlocutòria de 10 d'abril de 2017. Les decisions valoratòries no poden ésser objecte de recurs de cassació. En fer supòsit de la qüestió, no compleix les exigències de la normativa per presentar aquests cursos	1364
75. Interlocutòria de 12 de juny de 2017. Requisits d'accés a la cassació i interès cassacional	1366
76. Interlocutòria de 22 de juny de 2017. És possible la transacció en fase de cassació tot presentant un conveni regulador de conformitat amb el procediment establert a l'art. 777 de la LEC	1370
77. Interlocutòria de 8 de maig de 2017. La mera cita de resolucions del Tribunal sense explicitar el com, quan i en quin sentit s'ha vulnerat la jurisprudència pateix d'un defecte per a l'obertura de la cassació per interès cassacional	1370
78. Interlocutòria d'11 de maig de 2017. Requisits d'accés a la cassació per interès cassacional. Oposició a la jurisprudència. Interès cassacional i jurisprudència o doctrina que s'hagi de declarar. No es permet revisar la interpretació del contracte, ja que suposaria convertir la cassació en una tercera instància i tampoc es poden plantejar qüestions noves no discutides en instància	1371
79. Interlocutòria de 20 de març de 2017. L'escrit de l'article 483 de la LEC ho és només als efectes que amb caràcter previ a la inadmissió i per mor dels principis d'audiència i defensa	1377
80. Interlocutòria de 8 de maig de 2017. Únicament correspon la competència del recurs extraordinari per infracció processal al TJCCat si és competent per al recurs de cassació, quan es fonamenta aquest en infracció de les normes del dret civil propi d'aquesta Comunitat	1379
81. Interlocutòria de 27 d'abril de 2017. L'aplicació de les normes sobre costes no són susceptibles de ser revisades pel recurs extraordinari per infracció processal, ni pel recurs de cassació	1379
82. Interlocutòria 78/2017, de 6 d'abril de 2017. La norma citada com a infringida en el recurs de cassació ha de ser substantiva i no processal	1380
83. Interlocutòria 98/2017, de 28 d'abril de 2017. Als recursos extraordinaris per infracció processal no poden aportar noves proves, ja que la sentència que els resol no pot basar-se en fets posteriors als que van servir de base a la sentència objecte de recurs	1380

7. Arbitratge

84. Sentència 31/2017, de 8 de juny. Declara, en base a la normativa de consumidors, la nul·litat del conveni arbitral ja que no es pot pactar la submissió prèvia a l'arbitratge del col·legi professional en cas d'existir controvèrsia entre client i advocat	1381
85. Sentència 21/2017, de 27 d'abril. Admissibilitat de submissió a arbitratge deis litigis societaris	1391
86. Sentència 21/2017, de 27 d'abril. Submissió a arbitratge d'un protocol familiar. Exclusió d'un familiar que no signà el protocol	1392

	Pgs.
87. Sentència 15/2017, de 20 de març. Les causes d'anul·lació judicial d'un laude s'han de limitar als supòsits de contravenció greu del contracte d'arbitratge. No es pot admetre que s'apliquin al procediment arbitral el principi de preclusió i el règim de recursos establert a la LEC	1394
88. Interlocutòria 15/2017, de 20 de març de 2017. Arbitratge internacional. Reconeixement per exequàtur del laude arbitral dictat per "Dubai International Financial Centre-LondonCourt of International Arbitration (DIFCLCIA)", el Tribunal, com a conseqüència de l'incompliment del contracte de serveis subscrit entre les parts	1398
89. Sentència 2/2017, de 16 de gener. L'acció de nul·litat del laude no abasta l'adequació jurídica del laude a la normativa vigent ni la justícia intrínseca de la seva decisió	1401
90. Sentència 102/2016, de 19 de desembre. Recurs d'anul·lació del laude en ser contrari a l'ordre públic	1403
91. Interlocutòria de 19 de desembre de 2016. Reconeixement de laude italià. La cosa jutjada pot ser inclosa com una de les causes d'oposició al reconeixement d'una resolució estrangera i pot plantejar-se la seva inclusió dins el principi de l'ordre públic	1409
92. Interlocutòria de 15 de desembre de 2016. Existeix un principi favorable a l'obtenció de l'exequàtur, en tant s'ha de partir de la presumpció de la regularitat, validesa i eficàcia del laude arbitral estranger que només cedeix quan es provi la concurrència d'alguna de les causes taxades esmentades que per a la denegació del reconeixement s'estableixen en el Conveni de Nova York	1415
93. Sentència 90/2016 de 10 de novembre. Correspon a les juntes arbitrals resoldre les controvèrsies de caràcter mercantil sorgides en relació amb el compliment dels contractes de transport terrestre quan, de comú acord, siguin sotmesos al seu coneixement. Igualment, res cal objectar, al fet que la LOTT hagi atenuat les formalitats exigibles per realitzar el conveni arbitral	1420
94. Sentència 92/2016 de 14 de novembre. Ens trobem davant d'un procediment arbitral, que és de més abast que el judicial i en el qual la modificabilitat del laude, dins dels paràmetres del principi de congruència, és perfectament factible mitjançant la via del complement	1424
95. Sentència 96/2016 de 28 de novembre. El laude arbitral no pot traspassar l'ordre públic, i en cas que ho faci, esdevé la possibilitat del control jurisdiccional	1431